

กระบวนการสร้างสรรค์คอลเลกชันผ้าบาติก

The creative process of Batik's collection

สุวิตา แก้วอารีลาภ (Suvita Kaewareelap)*

ปรีชญา กฤษณะพันธ์ (Prachya Kritsanapan)**

บทคัดย่อ

กระบวนการสร้างสรรค์คอลเลกชันผ้าบาติกภายใต้ชื่อโครงการ “Southern chic” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างคอลเลกชันใหม่ให้กับผู้ผลิตสินค้าผ้าบาติก 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มบ้านรัก กลุ่มลายเส้น และกลุ่มยิ่งบาติก 2) เพื่อศึกษากระบวนการสร้างสรรค์คอลเลกชันผ้าบาติก 3) เพื่อยกระดับผ้าบาติกให้ทันสมัย มีความแปลกใหม่ และแตกต่างจากรูปแบบผ้าบาติกที่มีอยู่เดิม

คอลเลกชัน เป็นการรวบรวมผลงานออกแบบหลายๆ ชิ้นมาประกอบกัน โดยการนำเสนอแนวคิดทางการออกแบบ และเพื่อแสดงถึงตัวตนของผู้ผลิตสินค้าผ้าบาติก ซึ่งต้องคำนึงในหลายองค์ประกอบ เช่น ฤดูกาล มุมมองผู้บริโภค คู่แข่ง และเทรนด์ที่มีในขณะนั้น โดยนำเสนอผ่านการถ่ายภาพแฟชั่นหรือที่เรียกกันว่า ลุคบุ๊ก (Look book) ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ได้ออกแบบเป็น 3 คอลเลกชัน โดยถ่ายทอดแนวคิดจากมรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของภาคใต้ ดังนี้ 1) กลุ่มบ้านรัก นำเสนอเรื่องราวของหินสีและลูกปัดโบราณ เน้นลวดลายของหินสีและลูกปัด ส้ม ฟ้ำ บนพื้นขาว และดำ 2) กลุ่มลายเส้นนำเสนอเรื่องราวของท้องทะเล เน้นความทันสมัย สีสดใส โทนฟ้า เขียวทะเลและขาว 3) กลุ่มยิ่งบาติกถ่ายทอดเรื่องราวของพฤษภรณ์ไม้ในภาคใต้ ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบคอลเลกชันละ 7 ชุด รวมเป็น 21 ชุด ประกอบไปด้วยชุดเสื้อเชิ้ต เสื้อคลุมและกางเกงของผู้ชาย ชุดเดรสสั้น เดรสยาว กางเกงและเสื้อคลุมของผู้หญิง รวมถึงเครื่องประกอบการแต่งกาย เช่น กระเป๋า ผ้าพันคอ ผ้าคลุมศีรษะ ต่างหู กำไล เป็นต้น

ผลที่ได้ในการศึกษาพบว่า การสร้างคอลเลกชันใหม่สำหรับผู้ผลิตสินค้าผ้าบาติกต้องมีความคิดสร้างสรรค์ เปิดรับสิ่งใหม่ๆ และมีความพร้อมในการผลิตสินค้า โดยมีกระบวนการสร้างสรรค์คอลเลกชัน คือ 1) ตั้งชื่อโครงการ, ทีม, ฤดูกาล 2) ระบุหน้าที่และความรับผิดชอบ 3) การนำเสนอแนวคิด 4) ศึกษาภาพแนวความคิด 5) ศึกษาภาพแฟชั่นอ้างอิง 6) การทำภาพร่างแนวความคิดหรือมู้ดบอร์ด 7) การออกแบบภาพร่างแฟชั่นชุดบาติก 8) การผลิต 9) การนำเสนอคอลเลกชัน

* อาจารย์ สาขาการออกแบบอุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

Lecturer, Department of Industrial Design, Faculty of School of Architecture and Design, University

Walailak University, e-mail: suvita_333@hotmail.com 0898259884

** อาจารย์ สาขาการออกแบบอุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

Lecturer, Department of Industrial Design, Faculty of School of Architecture and Design, University

Walailak University, e-mail: k.prachya@gmail.com, 0894519399

จากผลการออกแบบและพัฒนาคอลเลกชันให้กับผู้ผลิตสินค้าผ้าบาติก โดยนำมรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของภาคใต้มาเป็นแนวทางการออกแบบในครั้งนี้ ได้ยกระดับการพัฒนาผู้ผลิตสินค้าผ้าบาติกให้มีความรู้ความเข้าใจต่อกระบวนการพัฒนาสินค้าในรูปแบบคอลเลกชันมากขึ้น ทำให้ผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกมีความสวยงามทันสมัย และแตกต่างจากรูปแบบผ้าบาติกที่มีอยู่ในท้องตลาด ซึ่งทำให้ผู้บริโภคจดจำตัวตนของผู้ผลิตสินค้าได้ดีขึ้น และมีความต้องการซื้อสินค้ามากขึ้น ส่งผลให้ผู้ผลิตมีรายได้และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าตนเองได้ ทั้งนี้ผู้ผลิตจำเป็นต้องพัฒนาคอลเลกชันตามความต้องการใหม่ ๆ ของผู้บริโภค และการเปลี่ยนแปลงของตลาดอยู่เสมอ

คำสำคัญ : กระบวนการสร้างสรรค์, คอลเลกชัน, ผ้าบาติก

Abstract

The process creative batik collections are under the Project name “Southern Chic”. The purposes are 1. To create new collections for 3 groups of batik fabric producers such as Barnrak group, Linesen group, and Yingbatik group, 2. To study procedures creation of batik collections, and 3. To modernize batik fabric to have more various styles.

A collection is the acquisition of work pieces by presenting ideas of designs and shows the standings of batik producers. There are factors needed to be considered such as seasons, consumer aspects, rivals, and current trends by presenting through idea pictures called “Look Book”. This study is designed into 3 collections. The cultural and natural heritages of Southern part of Thailand are passed into these ideas through these 3 groups as following : 1) Barnrak group presents the stories of coloured stones and ancient beads which are accentuated patterns of coloured stones and ancient beads on colours of orange, light blue on white and black background. 2) Linesen group presents the stories about seas and oceans which are mainly focused on modernizing the work by using vivid colours; light blue, emerald green, and white tones. 3) Yingbatik group tells the stories of floras in Southern part. The researchers have designed 7 styles of clothes for each collection. In total, all 3 collections have 21 clothes including shirts, overcoats and male pants, short and long dresses, female pants and female overcoats, and also accessories like bags, bandanas, scarves, earrings, and bracelets etc.

From the results of the research show that the creation of new collections for batik-product producers have to be open-minded and creative to come up with new designs and are ready to produce batik products. The procedures to create collections are as following : 1) Project name, Come up with the name of the theme of each seasonal collection 2) Identifies who is responsible in the project. 3) Present Inspiration 4) Have inspiration reference 5) Have

fashion references 6) Create the Mood Board 7) Present ideas through Look Book 8) Start Fashion sketch design 9) Present collections.

As a result of all designs and design development for batik-product producers, the natural and cultural heritages of Southern part have been bought into designs this time. This has enhanced the improvement of batik-product producers in terms of knowledge, understanding of improving procedures of products in collections. As this enhancement, it has created new modern style of batik clothes' designs that are differentiated from the market. Consumers notice and recognize the standing of batik-product producers and would like to purchase batik products more. As this result, it generates income for batik-product producers and value-added to batik products themselves. However, the producers need to always come up with new collections to answer the new needs of consumers and respond to the changes in market always.

Keywords : Creative process, Collections, Batik fabric

บทนำ

จากกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 – 2579) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในด้านการสร้างและพัฒนาศักยภาพความสามารถของผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน เพื่อต้องการยกระดับการพัฒนา SMEs สู่อุตสาหกรรม ซึ่งประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ Value-Based Economy หรือ เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ภายใต้โมเดล “ประเทศไทย 4.0” ในปัจจุบันผู้ประกอบการ SMEs ในประเทศไทยยังติดอยู่ในโมเดลเศรษฐกิจแบบทำมาก ได้น้อย จึงต้องพัฒนาให้เป็นการทำน้อยแต่ได้มากโดยเปลี่ยนจาก SMEs แบบเดิมไปสู่การเป็น Smart Enterprises และ Startups ที่มีศักยภาพสูง เป็น SME 4.0 ที่สามารถสร้างหรือใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ ในการสร้างมูลค่าสินค้าและบริการ เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการ SMEs ไทย ให้สามารถแข่งขันได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน (กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา) ซึ่งอุตสาหกรรมสิ่งทอ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก จัดอยู่ในกลุ่มเทคโนโลยีการออกแบบ (Designtech) เป็น 1 ใน 5 กลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมายของ “ประเทศไทย 4.0” เป็นกลุ่มของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง (Creative, Culture & High Value Services) ปัจจุบันได้มีหน่วยงานต่าง ๆ ออกมาตรการส่งเสริมการสวมใส่เสื้อผ้าพื้นเมืองมากขึ้น ตัวอย่างเช่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีหนังสือขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ในการสวมใส่เสื้อผ้าพื้นเมืองและผ้าบาติก เนื่องจากผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกเป็นสินค้าแฟชั่นทางวัฒนธรรมชนิดหนึ่งที่นิยมกันมากในพื้นที่ภาคใต้ มีความเหมาะสมกับบริบททางพื้นที่ถิ่น สภาพอากาศ จึงเหมาะกับการสวมใส่เสื้อผ้าของคนในภาคใต้ เนื่องด้วยลักษณะที่โดดเด่นของผ้าพริ้วบางสวมใส่สบายและระบายเหงื่อได้ดี รวมถึงสีสันสดใสและลวดลายที่บอกเล่าเรื่องราวในท้องถิ่น เปรียบเสมือนผลงานศิลปะที่ผู้สร้างสรรค์ผลงานต้องการถ่ายทอดลงบนผืนผ้า อันเป็นเรื่องราว

เพื่อแสดงเอกลักษณ์ทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมความเป็นอยู่ ตัวตน หรือกระทั่งความรู้สึกนึกคิดของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งทีมผู้วิจัยได้ลงสำรวจพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลจากการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ประกอบการผ้าบาติกในภาคใต้ พบว่าผู้ประกอบการมียอดขายเพิ่มขึ้นในปี 2561 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งมีแนวโน้มในการส่งเสริมเป็นรูปแบบชุดข้าราชการเพื่อใส่ทำงาน เช่น เสื้อเชิ้ตสำเร็จรูป หรือผ้าผืนเพื่อนำไปตัดเย็บ ถึงแม้แนวโน้มความต้องการเพิ่มขึ้นแต่สังเกตพบว่าความต้องการสวมใส่ผ้าบาติกยังคงได้รับความนิยมเฉพาะกลุ่ม ผู้บริโภคกลุ่มวัยรุ่นหรือวัยกลางคนไม่นิยมสวมใส่ เนื่องจากรูปแบบผลิตภัณฑ์ขาดความแปลกใหม่ รวมถึงผลิตภัณฑ์ที่มีให้เลือกในท้องตลาดค่อนข้างน้อยและลวดลายผ้าบาติกที่มีการผลิตและจำหน่ายในปัจจุบันมีรูปแบบและลวดลายไม่ต่างจากที่มีอยู่เดิม ทำให้รูปแบบผลิตภัณฑ์ไม่ทันสมัย ส่งผลให้ผู้บริโภคเกิดความเบื่อหน่ายและไม่นิยมสวมใส่

จากปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถอุตสาหกรรมผ้า คือ อาจารย์ศักดิ์จิระ เวียงเก่า พบว่าการนำเสนอผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกนั้น ควรมีการนำเสนอในรูปแบบใหม่ ๆ อยู่เสมอ เช่นการนำเสนอในรูปแบบคอลเลกชัน (collection) คือรูปแบบการนำเสนอผลิตภัณฑ์จากแนวความคิดเดียวกันเป็นชุดหรือเป็นกลุ่ม โดยการรวบรวมผลงานออกแบบหลาย ๆ ชิ้น ที่มีความคล้ายกัน ถูกนำมารวมประกอบกันเพื่อนำเสนอให้กับผู้บริโภค ซึ่งเกิดจากแนวคิดที่นักออกแบบแฟชั่นหรือผู้ผลิตสินค้ามีความตั้งใจนำเสนอความแปลกใหม่ของสินค้า โดยมีการนำเสนอแนวคิดทางการออกแบบ หรือแรงบันดาลใจ (Inspiration) ใหม่ ๆ ที่ไม่เคยออกแบบมาก่อน ไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอรูปทรง ลวดลาย หรือพื้นผิวใหม่ ๆ ซึ่งในแต่ละคอลเลกชัน จะแสดงตัวตนของผู้ผลิตสินค้า ทำให้เกิดการจดจำและยอมรับสินค้ามากขึ้น โดยเฉพาะสินค้าผ้าบาติกที่ผู้ผลิตได้สะท้อนความคิดและสไตล์ของตนเอง

โดยผลการทำงานในครั้งนี้ได้ศึกษากระบวนการสร้างสรรค์และการออกแบบคอลเลกชันผ้าบาติกที่ได้จากกระบวนการและขั้นตอนที่ได้ปฏิบัติงานจริง ซึ่งโดยทั่วไปการออกแบบคอลเลกชันต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อสร้างสรรค์เป็นชิ้นงานที่ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค โดยนักออกแบบและผู้ผลิตสินค้าต้องมีการเตรียมการอย่างน้อย 6 เดือนเพื่อเตรียมการสร้างสรรค์คอลเลกชันใหม่ โดยคำนึงถึง ฤดูกาล มุมมองผู้บริโภค คู่แข่ง และเทรนด์ที่มีในขณะนั้น และนำเสนอผ่านลुकบุ๊ก (Look book) เป็นต้น ซึ่งโดยทั่วไป การออกแบบคอลเลกชันจะมี 2 ครั้งใหญ่ ๆ ในรอบ 1 ปี

ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงผู้ประกอบการผ้าบาติก 3 กลุ่มในภาคใต้ คือ กลุ่มยี่บาติก กลุ่มบ้านรัก และกลุ่มลายเส้น โดยเลือกจากกลุ่มที่มีความสามารถ มีเอกลักษณ์ และมีความพร้อมในการพัฒนาเป็นรูปแบบคอลเลกชันของตนเองได้ แต่รูปแบบผลิตภัณฑ์ยังขาดการปรุงแต่งให้แปลกใหม่ ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนาและสร้างสรรค์รูปแบบผลิตภัณฑ์โดยการสร้างสรรค์คอลเลกชันผ้าบาติกภายใต้ธีม “Southern chic” ซึ่งผู้วิจัยเริ่มจากแนวคิดในการพัฒนาผ้าบาติกในภาคใต้ให้มีความทันสมัย สามารถสวมใส่ได้ในชีวิตประจำวัน เนื่องจากผ้าบาติกมีข้อดี คือสามารถเขียนลวดลายและสีสันทันตามความต้องการ เป็นงานทำด้วยมือ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์และสื่อถึงคุณค่าที่ยากต่อการลอกเลียนแบบ ทำให้ผู้สวมใส่มีความภาคภูมิใจว่าเป็นผลิตภัณฑ์ขึ้นเดียวในโลก ส่วนข้อเสีย คือ การสร้างชิ้นงานแต่ละชิ้น ต้องใช้เวลา ทำให้ไม่สามารถผลิตงานซ้ำ ๆ จำนวนมากในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งปัจจุบัน ผู้ประกอบการผ้าบาติกโดยส่วนใหญ่ยังเป็นลักษณะ การรับจ้างผลิต

(Original Equipment Manufacturer : OEM) คือ เน้นการทำและขายในรูปแบบผ้าผืน ซึ่งผลงานในครั้งนี้เป็นการต่อยอดและพัฒนาผู้ประกอบการผ้าบาติกจากลักษณะการรับจ้างผลิตเป็นการปรับไปสู่ผู้ออกแบบสินค้า (Original Design Manufacturer : ODM) และ การมีชื่อหรือตราสินค้าเป็นของตนเองได้ (Original Brand Manufacturer : OBM) เนื่องจากการค้นหาจุดเด่น สร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ เป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับลูกค้าในปัจจุบัน และความคาดหวังในอนาคต ดังนั้นการออกแบบสินค้าและการมีตราสินค้าเป็นของตนเองนั้น จำเป็นต้องสร้างความแปลกใหม่ ทำให้ผู้บริโภคจดจำสินค้าเราได้ การออกแบบและสร้างสรรค์คอลเลกชันผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกในผลงานชิ้นนี้จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งในกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้กับผู้ประกอบการผ้าบาติกในภาคใต้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อสร้างคอลเลกชันที่นำเสนอเอกลักษณ์ และความเป็นตัวตนใหม่ให้กับผู้ผลิตสินค้าผ้าบาติก 3 กลุ่ม ในภาคใต้ ประกอบด้วย กลุ่มยี่บาติก กลุ่มบ้านรัก และกลุ่มลายเส้น ผ่านลวดลายและสีสันทันของชุดผ้าบาติกจำนวน 21 ชุด ประกอบด้วย ชุดเสื้อผ้า กระเป๋า และเครื่องประดับร่างกาย
- 2) เพื่อศึกษากระบวนการสร้างคอลเลกชันผ้าบาติก ที่เกิดขึ้นจากการทำงานในครั้งนี้ ซึ่งผู้ประกอบการสามารถเห็นตัวอย่างกระบวนการทำงานตั้งแต่เริ่มต้นไปจนการนำเสนอคอลเลกชันผ้าบาติก
- 3) เพื่อยกระดับผ้าบาติกให้มีความทันสมัย มีความแปลกใหม่ แตกต่างจากผ้าบาติกรูปแบบทั่วไปในท้องตลาด และเพื่อสร้างภาพจดจำให้กับแบรนด์หรือกลุ่มให้กับผู้บริโภค

ประโยชน์ของการศึกษา

- 1) ได้คอลเลกชันผ้าบาติกรูปแบบใหม่ให้กับผู้ผลิตสินค้าผ้าบาติก 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มบ้านรัก กลุ่มลายเส้น และกลุ่มยี่บาติก จำนวน 21 ชุด ประกอบด้วย ชุดเสื้อผ้า และเครื่องประกอบการแต่งกาย
- 2) ได้กระบวนการสร้างคอลเลกชันผ้าบาติก ที่ผู้ผลิตผ้าบาติกสามารถเรียนรู้กระบวนการในการสร้างคอลเลกชันด้วยตนเองได้ โดยเห็นกระบวนการในการสร้างคอลเลกชัน
- 3) ได้รูปแบบผ้าบาติกที่ทันสมัย มีความแปลกใหม่ แตกต่างจากผ้าบาติกรูปแบบทั่วไปในท้องตลาด และ สร้างภาพจดจำให้กับแบรนด์หรือกลุ่มได้ และทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อได้ง่ายขึ้น

กระบวนการสร้างคอลเลกชันผ้าบาติก

กระบวนการสร้างคอลเลกชันบาติกในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาโดยลงพื้นที่สำรวจรูปแบบผ้าบาติก และกลุ่มผู้ผลิตผ้าบาติก ซึ่งได้คัดเลือกกลุ่มด้วยวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง ผู้ประกอบการผ้าบาติกในภาคใต้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มยี่งาบติก กลุ่มบ้านรัก และกลุ่มลายเส้น โดยพิจารณาจากกลุ่มที่มีความสามารถ มีเอกลักษณ์ และมีความพร้อมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกเป็นรูปแบบคอลเลกชันได้ ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีเทคนิคหรือความถนัดที่แตกต่างกันออกไป ตัวอย่างเช่น กลุ่มที่ 1 กลุ่มยี่งาบติก มีเอกลักษณ์ในการวาดลายเส้นด้วยการเขียนเทียนและการให้สีสันทสวยงาม โดยเน้นการวาดลวดลายพฤษภษาพรรณไม้ ลวดลายท้องทะเล และสัตว์ทะเล กลุ่มที่ 2 กลุ่มบ้านรัก จะมีทักษะในการผลิตผ้าบาติกด้วยวิธีการกั้นสีด้วยน้ำข้าว โดยมีเอกลักษณ์จากลายเส้นที่เกิดจากการแตกตัวของน้ำข้าว ทำให้ปรากฏเป็นเส้นสีที่แทรกซึมไปในรอยแตกของน้ำข้าว ซึ่งเน้นการนำเสนอแนวคิดในการทำลวดลายหินสีและลูกปัดโบราณ และกลุ่มที่ 3 กลุ่มลายเส้น มีเอกลักษณ์ในการสร้างลวดลายด้วยการวาดเส้นด้วยเทียน หรือการสร้างลายเส้นกับเทียนด้วยเทคนิคต่างๆ เช่น ลายสาดเทียน ป้ายเทียน และหยดเทียนเพื่อให้ได้ลวดลาย ซึ่งทั้ง 3 กลุ่มมีพื้นฐานในการผลิตและตัดเย็บด้วยตนเองได้



ภาพที่ 1 แสดงภาพถ่ายผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกของกลุ่มผู้ประกอบการ 3 กลุ่ม ก่อนที่ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบและพัฒนา ที่มา : ภาพถ่ายจาก facebook ของกลุ่มผู้ประกอบการ

ซึ่งหลังจากผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูล และเลือกกลุ่มผู้ประกอบการแล้ว ผู้วิจัยได้วางแผนกระบวนการสร้างสรรค์คอลเลกชันในการทำงานศึกษาครั้งนี้ โดยการร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการผ้าบาติกในภาคใต้จำนวน 3 กลุ่ม ผู้วิจัย และผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผ้า มาร่วมกันสร้างสรรค์คอลเลกชันผ้าบาติกจำนวน 21 ชุด พร้อมเครื่องประกอบการแต่งกาย ซึ่งจากการประชุมหารือร่วมกันเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการออกแบบคอลเลกชันใหม่ โดยมีเป้าหมายฤดูกาลสำหรับคอลเลกชันนี้ คือ ช่วงหน้าร้อนหรือช่วงต้นปีถึงกลางปี (2018 Spring/Summer Collection) ซึ่งเป็นฤดูกาลที่ยาวนานของภาคใต้ ดังนั้น สไตล์การออกแบบของคอลเลกชันนี้ จึงเน้นสีสดใส เนื้อผ้าพริ้วบางใส่สบาย สำหรับใส่ในชีวิตประจำวันหรือไปทะเล ซึ่งผู้วิจัยและทีมงานได้คิดชื่อโครงการ “Southern chic” s/s 2018 โดยต้องการสื่อถึงรูปแบบผ้าบาติกของภาคใต้ ที่มีความเท่ สวยงาม และทันสมัย โดยต้องการนำเสนอแนวความคิดหรือแรงบันดาลใจ (Inspiration) จากมรดกทางธรรมชาติและ

วัฒนธรรมของภาคใต้ ถ่ายทอดเป็นลวดลายผ้าบาติก สู่รูปแบบคอลเลกชันชุดผ้าบาติกในครั้งนี้ ซึ่งการสร้างแรงบันดาลใจเปรียบเหมือนแรงขับเคลื่อนให้เราสร้างสรรค์ผลงานที่แปลกใหม่และสวยงามออกมาเป็นผลผลิตที่สั่งสมจากประสบการณ์ในสิ่งที่มีและได้พบเห็นอยู่รอบตัว จากการได้พูดคุย ได้ฟัง ได้เห็น ได้เรียนรู้ ที่เราสามารถสั่งสมแรงบันดาลใจได้ตลอดเวลา ซึ่งแต่ละคนจะมีช่วงเวลาในการเกิดแรงบันดาลใจ และมีมุมมองในการค้นหาแรงบันดาลใจแตกต่างกัน แรงบันดาลใจจึงเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างสรรค์ผลงานออกแบบให้สวยงามและแปลกใหม่อยู่เสมอ



ภาพที่ 2-4 แสดงการถ่ายทอดความรู้ด้านตัวอย่างผ้า และกระบวนการออกแบบคอลเลกชันผ้าบาติก

ที่มา : สร้างโดยผู้วิจัย เดือนกุมภาพันธ์ 2561

ผู้วิจัยได้แบ่งหน้าที่ในการออกแบบโดยให้กลุ่มผู้ประกอบการมีแนวทางในการออกแบบจากประสบการณ์และเทคนิคที่แต่ละกลุ่มมีความคุ้นเคยผสมผสานกับแนวคิดและแรงบันดาลใจที่ผู้วิจัย และผู้เชี่ยวชาญถ่ายทอดให้ เพื่อสร้างลวดลายบนผืนผ้า โดยกำหนดให้ผู้ประกอบการ 3 กลุ่มได้ออกแบบลายผ้างดังต่อไปนี้ 1) กลุ่มย้อมบาติกถ่ายทอดเรื่องราวของพฤษภาทมิฬในภาคใต้ เช่น ไผ่ตงพารา ไผ่ตงพารา ไผ่ตงพารา ไผ่ตงพารา ดอกดาหลา ดอกสิงโตใบพัด เป็นต้น เน้นสีสันทาจากธรรมชาติ เช่น สีเขียว น้ำตาล เหลืองเป็นองค์ประกอบ เน้นการเขียนเขียนและลงสีด้วยเทคนิคบาติกทั่วไป 2) กลุ่มบ้านรักน้ำเสนอเรื่องราวของลวดลายหินสีและลวดลายลูกปัดโบราณของภาคใต้ โดยใช้เน้นลวดลายสีเทอควอยซ์ และลวดลายหลากสี และใช้พื้นสีส้มขาว และดำ โดยสร้างลวดลายจากการกันสีด้วยน้ำข้าว ซึ่งเมื่อน้ำข้าวแห้ง ก็จะเกิดรอยแยก ซึ่งหลังจากกระบวนการนี้จะเป็นการลงสีทับเพื่อให้สีไหลซึมไปตามรอยแยก เกิดเป็นลวดลายสวยงาม 3) กลุ่มลายเส้นจะนำเสนอเรื่องราวของท้องทะเล โดยสร้างลวดลายจากลายคลื่น ปะการัง และลวดลายของหอยรูปแบบต่าง ๆ เน้นความทันสมัย สีสดใส โทนฟ้า เขียวทะเล ขาวและดำ ใช้วิธีการกันสีและระบายสีโดยใช้ฟู่กันขนาดเล็กและกลาง ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบคอลเลกชันละ 7 ชุด รวมเป็น 21 ชุด ประกอบไปด้วยชุดเสื้อผ้าผู้หญิง 17 ชุด ผู้ชาย 4 ชุด รวมถึงเครื่องประกอบการแต่งกาย เช่น กระเป๋า ผ้าพันคอ ผ้าคลุมศีรษะ ต่างหู กำไล เป็นต้น

เมื่อได้มอบหมายหน้าที่การทำงานและโครงสร้างของโครงการแล้ว สิ่งหนึ่งที่นักออกแบบจำเป็นต้องพัฒนาและมีวินัยในการศึกษา คือ การศึกษาภาพแนวความคิดอ้างอิง (Reference image) ซึ่งเป็นการค้นหาข้อมูลภาพ หรือเรื่องราวที่นักออกแบบต้องการนำมาใช้ในการออกแบบ เพื่อสามารถสื่อสารตามแนวคิด และถ่ายทอดเป็นลวดลายออกมาให้สวยงามได้ และข้อมูลแฟชั่นอ้างอิง (Fashion reference) คือ การค้นหาภาพแฟชั่น ที่ใกล้เคียงกับแนวทางการออกแบบที่ผู้ออกแบบต้องการ หรือเทรนด์ที่มีความนิยมในช่วงเวลานั้น ซึ่งโดยทั่วไปนักออกแบบจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลภาพแฟชั่นอ้างอิง เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค เนื่องจากผู้บริโภคที่สนใจการแต่งตัวจะมีความต้องการเสื้อผ้ารูปแบบใหม่อยู่เสมอ



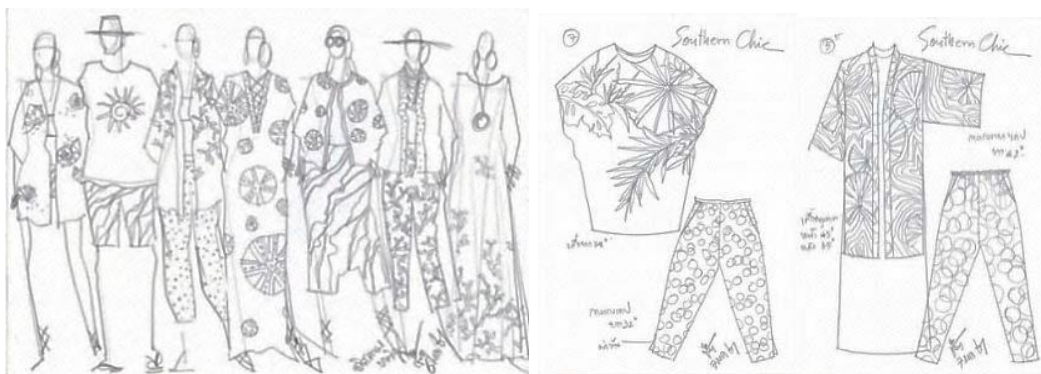
ภาพที่ 5-6 ตัวอย่างการแสดงผลภาพแรงบันดาลใจ (inspiration) (ด้านซ้าย) และ ภาพแฟชั่นอ้างอิง (Fashion reference) (ด้านขวา) ตัวอย่างของกลุ่มยี่งบาติก ที่มา : สร้างโดยผู้วิจัย วันที่ 15 มกราคม 2561

หลังจากได้ข้อมูลภาพและแนวคิดหลักในการออกแบบ ผู้วิจัยได้ทำภาพ มู้ดบอร์ด (Mood Board) หรือ ภาพที่เป็นสื่อกลางในการรวบรวมความคิด ก่อนเริ่มต้นการออกแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่น เพื่อให้เข้าใจอารมณ์ที่ผู้ออกแบบต้องการสื่อสาร งานดำเนินไปได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ เป็นส่วนช่วยในการนำเสนองานให้กับผู้บริโภคเข้าใจและเห็นคุณค่าของงานมากขึ้น ซึ่งภาพมู้ดบอร์ดที่ผู้วิจัยจัดทำ มีองค์ประกอบ คือ ภาพแรงบันดาลใจ ภาพแฟชั่น เรื่องราวแนวคิด อารมณ์ โทนสี ลวดลาย ตัวอักษร เป็นต้น



ภาพที่ 7-9 ภาพการสร้างมู้ดบอร์ด (Mood board) ของผู้วิจัยให้กับกลุ่มผู้ประกอบการทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มยี่งบาติก กลุ่มบ้านรัก และกลุ่มลายเส้น ตามลำดับ ที่มา : สร้างโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2561

เมื่อได้แนวคิดและข้อมูลต่าง ๆ สู่การออกแบบแล้ว นักออกแบบจะเริ่มออกแบบแฟชั่นด้วยการวาดภาพร่างแฟชั่น (Fashion sketch design) ซึ่งในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนการขยายภาพความคิดให้เกิดเป็นรูปร่างสองมิติ ซึ่งนักออกแบบแต่ละคนจะมีรูปแบบและเอกลักษณ์ลายเส้นของตนเอง โดยเริ่มจากฝึกวาดโครงสร้างคน เครื่องแต่งกาย การลงสีและรายละเอียดต่าง ๆ ให้สมบูรณ์ ดังตัวอย่างภาพที่ 10 และภาพที่ 11 วาดภาพร่างลงรายละเอียดของชุดเพื่อใช้ในการตัดเย็บ และภาพที่ 12-14 ซึ่งเป็นขั้นตอนในการลงสีภาพเสมือนจริง



ภาพที่ 10-11 ตัวอย่างของกลุ่มลายเส้นในการวาดภาพร่าง (Fashion sketch design) (ด้านซ้าย) และตัวอย่างการวาดภาพร่างรายละเอียดชุดของกลุ่มลายเส้น เพื่อแสดงรายละเอียดในการตัดเย็บ
ที่มา : ถ่ายภาพโดยทีมผู้วิจัย วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561



ภาพที่ 12-14 แสดงการวาดภาพร่าง (Fashion sketch design) ของผู้วิจัยให้กับกลุ่มผู้ประกอบการ โดยมีองค์ประกอบในการวาดลวดลายและลงสี เพื่อแสดงโทนสีและเอกลักษณ์ของแต่ละกลุ่ม ตามลำดับดังนี้ คือ กลุ่มยี่บาติก กลุ่มบ้านรัก และกลุ่มลายเส้น ที่มา : สร้างโดยทีมผู้วิจัย วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561

เมื่อได้ตัวอย่างการวาดภาพร่าง (Fashion sketch design) ก็จะเป็นส่วนในกระบวนการผลิต ตามแนวทางที่นักออกแบบได้วาดภาพร่างแบบไว้ เพื่อเกิดเป็นรูปแบบคอลเลคชั่นผ้าบาติก โดยในกระบวนการทำผ้าบาติก ผู้ผลิตจะเลือกชนิดของผ้าเพื่อการใช้งานในแต่ละชนิด เช่น ชุดเดรสหรือเสื้ออาจจะให้ผ้าพลิ้วบางสวมใส่

สบาย ส่วนทางเหงหรือกระเป่าอาจจะเลือกผ้าที่มีความหนา และอยู่ทรง เพื่อเข้าสู่ขั้นตอนการสร้างแพทเทิร์นหรือรูปแบบในการตัดเสื้อผ้า การวางแผนใช้พื้นที่ผ้า และวาดลวดลายลงบนผ้าด้วยดินสอตามภาพร่าง และทำการผลิตตามกระบวนการในการออกแบบผ้าบาติกตามลำดับขั้นตอน



ภาพที่ 15-17 ตัวอย่างแสดงการกันเทียนเพื่อลงสี ด้วยรูปแบบต่างกันของกลุ่มผู้ประกอบการ ดังนี้ ภาพที่ 15 (ซ้ายมือ) กลุ่มยี่งบาติกจะถนัดการกันเทียนด้วยปากกาเขียนเทียนหรือจันตัง (Tjanting) ภาพที่ 16 (กลาง) กลุ่มบ้านรักเป็นการกันสีด้วยน้ำข้าว และเมื่อน้ำข้าวแห้งจึงลงสีและให้สีซึมไปตามร่องของรอยแตก ภาพที่ 17 (ขวามือ) กลุ่มลายเส้น ใช้วิธีการกันเทียนหลากหลายวิธี ซึ่งจากภาพจะให้พู่กันหรือแปรงขนาดเล็กวาดเทียนลงบนผ้าเพื่อการกันสี ที่มา : ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย วันที่ 1 มีนาคม 2561



ภาพที่ 18-20 ตัวอย่างแสดงการลงสี ด้วยรูปแบบต่างกันของกลุ่มผู้ประกอบการ ดังนี้ ภาพที่ 18 กลุ่มยี่งบาติก (ซ้ายมือ) และภาพที่ 19 กลุ่มลายเส้น (กลาง) ถนัดการลงสีด้วยแปรงหรือพู่กันวาดและปาดในส่วนที่ไม่ได้กันสี ภาพที่ 20 กลุ่มบ้านรัก (ขวามือ) ใช้วิธีการลงสีที่ละลายน้ำข้าวที่แห้งแตก ทำให้สีซึมผ่านร่องของช่องที่แตก เกิดลวดลายสวยงาม ที่มา : ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2561



ภาพที่ 21-23 ตัวอย่างแสดงภาพลวดลายผ้าของกลุ่มต่างๆ ตามลำดับดังนี้ คือ กลุ่มย้งบาติก กลุ่มลายเส้น และ กลุ่มบ้านรัก ที่มา : ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย วันที่ 10 มีนาคม 2561

เมื่อได้ผ้าบาติกเป็นรูปแบบผืนผ้าที่วาดลวดลายแล้ว ผู้ผลิตจะนำผ้าไปตัดเย็บตามรูปแบบหรือแพทเทิร์นที่ได้ออกแบบไว้ เพื่อให้ได้ชุดตามรูปแบบที่ต้องการ ซึ่งในขั้นตอนสุดท้าย คือการนำเสื้อผ้าทั้งหมดมาถ่ายภาพเพื่อนำเสนอคอลเลกชันให้กับผู้บริโภค หรือที่เรียกกันว่าลุคบุ๊ก (Look book) ซึ่งนักออกแบบต้องมีการ์ดประกอบในการนำเสนอชุดเสื้อผ้าให้มีความตามแนวทางการออกแบบในคอลเลกชันนั้น ๆ



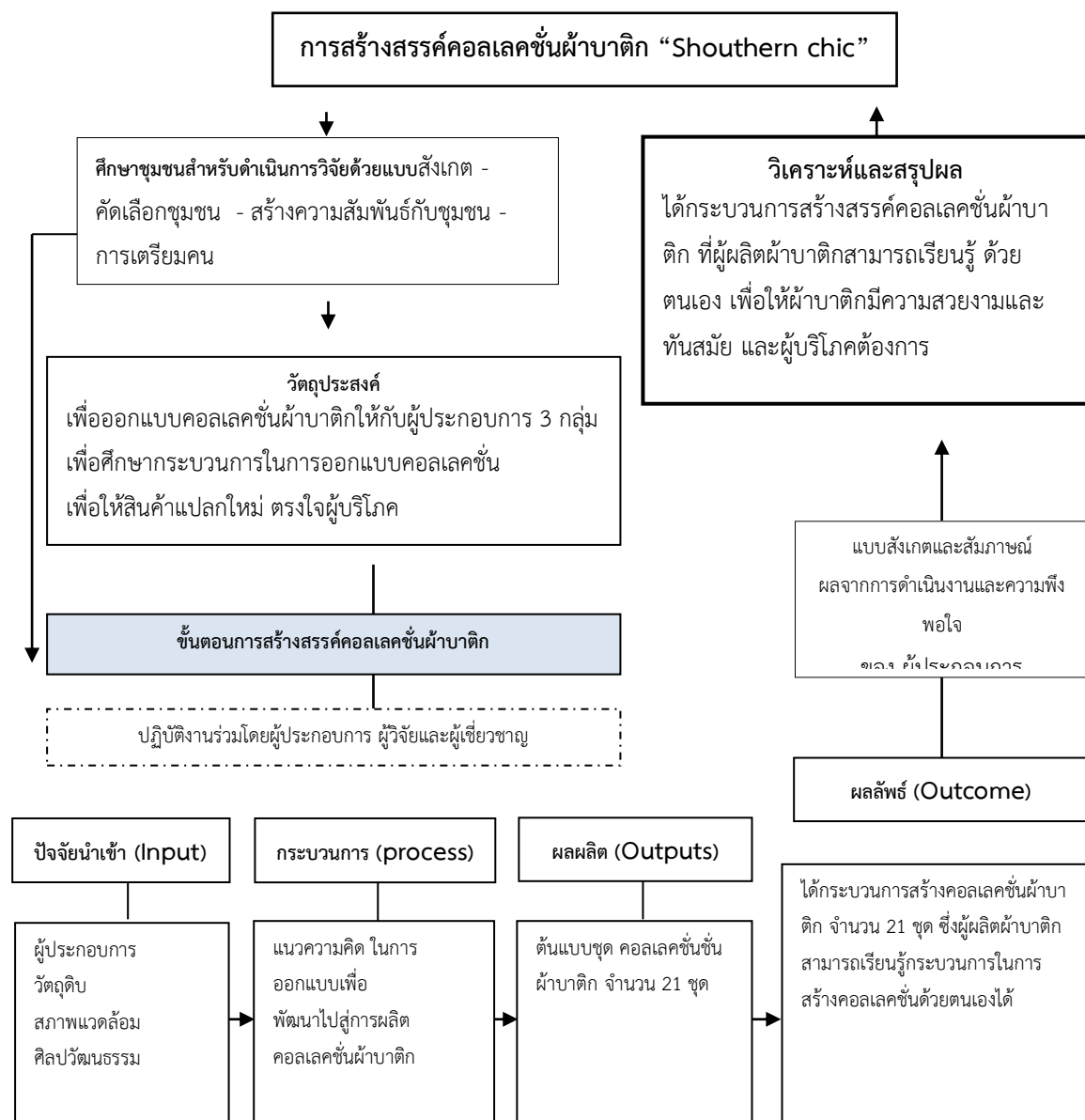
ภาพที่ 24-26 ตัวอย่างแสดงภาพชุดคอลเลกชันของกลุ่มต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้ คือ กลุ่มย้งบาติก กลุ่มลายเส้น และ กลุ่มบ้านรัก ที่มา : ถ่ายภาพโดยทีมผู้วิจัย เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2561



ภาพที่ 27-30 ภาพถ่ายเพื่อนำเสนอคอลเลกชัน หรือที่เรียกกันว่า ลุคบุ๊ก (Look book) ของกลุ่มย้งบาติก กลุ่มลายเส้น และ กลุ่มบ้านรัก ตามลำดับ ที่มา : ถ่ายภาพโดยทีมผู้วิจัย เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2561

วิธีดำเนินการดำเนินงาน

การดำเนินงานในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อสำรวจในพื้นที่จริง และศึกษาข้อมูลจากเอกสารและข้อมูลภาพถ่าย เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการออกแบบของกลุ่มผู้ประกอบการผ้าบาติก และได้ทำการวิเคราะห์ควบคู่กับการศึกษาข้อมูลด้วยวิธีการสังเกต และสัมภาษณ์กลุ่มผู้ประกอบการเพื่อให้ได้ข้อมูลตามประเด็นที่ต้องการศึกษา และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อเสนอผลที่ได้จากกระบวนการออกแบบคอลเลกชัน โดยนำเสนอในรูปแบบพรรณนา ตามกรอบแนวคิดการดำเนินงานดังตารางภาพที่ 1



ตารางภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ประกอบการในการออกแบบและ การสร้างสรรค์คอลเลกชั่นผ้าบาติกภายใต้ธีม “Southern chic”

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ 3 กลุ่ม ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกภายใต้ธีม “Southern chic” พบว่าผู้ประกอบการสามารถเรียนรู้และต่อยอดจากกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกในรูปแบบคอลเลกชั่นได้เป็นอย่างดี ซึ่งจากการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ ภายหลังการพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นรูปแบบคอลเลกชั่นผ้าบาติก ธีม “Southern chic” ss/2018 พบว่า การพัฒนาผู้ประกอบการผ้าบาติก มีความสำคัญมากที่ผู้วิจัยควรเริ่มต้นในการพัฒนาจากประสบการณ์หรือทักษะพื้นฐานเดิมที่ผู้ประกอบการสามารถต่อยอดและพัฒนาได้ ซึ่งความสามารถในการต่อยอดของผู้ประกอบการแต่ละกลุ่มจะแตกต่างกันออกไป เช่น ผู้ประกอบการบางกลุ่มมีความถนัดในการทำรูปแบบผ้าผืน จึงต่อยอดในการพัฒนาเรื่องลวดลายใหม่ ๆ การสร้างสรรค์ลวดลายจากแรงบันดาลใจให้เกิดเป็นรูปแบบคอลเลกชั่นของผ้าผืนได้ หรือผู้ประกอบการที่ถนัดในการสร้างแพทเทิร์นและการตัดเย็บเป็นรูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ของตนเอง เช่น การนำลวดลายต่อยอดเป็นผ้าพันคอ หรือรูปแบบเสื้อผ้า เป็นต้น ซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่าผู้ประกอบการทุกกลุ่ม มีความพึงพอใจต่อการสร้างคอลเลกชั่นผ้าบาติกภายใต้ธีม “Southern chic” ในครั้งนี้ เนื่องจากทำให้สินค้าเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น ทำให้กลุ่มเป็นที่จดจำและมีเอกลักษณ์มากยิ่งขึ้น ผู้ผลิตสามารถต่อยอดไปสู่การพัฒนาเป็นรูปแบบคอลเลกชั่นได้ ทำให้รายได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจากการสังเกตยังพบปัญหาบางประการ คือ ความพร้อมในการตัดเย็บแพทเทิร์นใหม่ ๆ และการสร้างสรรค์ ต่อยอดคอลเลกชั่นใหม่ ๆ ด้วยตัวเอง เนื่องจากผู้ประกอบการบางกลุ่มยังขาดพื้นฐานในการตัดเย็บรูปแบบแพทเทิร์นใหม่ ๆ หรือขาดทักษะการใช้งานด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการสร้างมู้ดบอร์ด หรือภาพแนวคิดเพื่อนำเสนอลูกค้า ดังนั้นผู้ประกอบการจึงจำเป็นต้องเรียนรู้ทักษะด้านการตัดเย็บ การศึกษาด้านแนวคิดและแรงบันดาลใจในการออกแบบ รวมถึงฝึกทักษะงานออกแบบที่ต้องใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และต้องพร้อมเปิดรับและสร้างสรรค์คอลเลกชั่นใหม่ ๆ ตามความต้องการที่เปลี่ยนไปของผู้บริโภค ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปเป็นกระบวนการในการออกแบบและพัฒนาผ้าบาติกเป็นภาพรวมในการทำงานในครั้งนี้ได้ 9 กระบวนการดังต่อไปนี้

- 1) ตั้งชื่อโครงการ, คัดชื่อธีม พร้อมฤดูกาล โดยใช้ชื่อ “Southern chic” ss/2018 ซึ่งการตั้งชื่อควรสั้น กระชับได้ใจความ และสื่อความหมายได้ ส่วนฤดูกาลพิจารณาจากช่วงเวลาในการออกแบบ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดในการเลือกสี สีน ลวดลายและเนื้อผ้าตามความเหมาะสม
- 2) ระบุหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ประกอบการและทีมงานในแต่ละส่วน
- 3) การนำเสนอแนวความคิดหรือแรงบันดาลใจ(Inspiration) จากประสบการณ์ของผู้ประกอบการหรือเอกลักษณ์ทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมมาออกแบบ ยิ่งส่งเสริมให้เกิดคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ได้

4) ศึกษาภาพแนวความคิดอ้างอิง (Reference image) คือ การค้นหาข้อมูลภาพแรงบันดาลใจในการออกแบบ เพื่อให้นักออกแบบสามารถวาดลายและสื่อสารเป็นภาพออกมาให้สวยงาม ตรงตามความต้องการและแนวคิดได้

5) ภาพแฟชั่นอ้างอิง (Fashion reference) คือ การค้นหาภาพแฟชั่น ซึ่งเป็นภาพชุดที่ใกล้เคียงกับแนวทางการออกแบบ หรือเทรนด์ที่มีความนิยมในช่วงเวลานั้น

6) การทำภาพร่างแนวความคิด หรือมู้ดบอร์ด (Mood Board) คือ การนำเสนอภาพที่เป็นสื่อกลางเป็นตัวรวบรวมความคิดและแรงบันดาลใจเพื่อให้เห็นแนวทางก่อนเริ่มต้นทำงาน

7) การออกแบบภาพร่างแฟชั่นชุดบาติก (Fashion sketch design)

8) การผลิต (manufacture) ด้วยเทคนิคการผลิตผ้าบาติกเป็นผ้าผืน และนำไปตัดเย็บเป็นรูปแบบชุด

9) การนำเสนอภาพ ลุคบุ๊ก (Lookbook) คือการนำเสื้อผ้าทั้งหมดมาถ่ายภาพเพื่อนำเสนอคอลเลกชันตามแนวคิดและแรงบันดาลใจในการออกแบบ

การอภิปรายผล

จากผลการออกแบบและพัฒนาคอลเลกชันให้กับผู้ผลิตสินค้าผ้าบาติก โดยนำมรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของภาคใต้มาเป็นแนวทางการออกแบบในครั้งนี้ ได้ยกระดับการพัฒนาผู้ผลิตสินค้าผ้าบาติกให้มีความรู้ ความเข้าใจต่อกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกในรูปแบบคอลเลกชันมากขึ้น ทำให้ผลิตภัณฑ์ผ้าบาติกมีความสวยงาม ทันสมัย และแตกต่างจากรูปแบบผ้าบาติกทั่วไปที่มีอยู่ในท้องตลาด ซึ่งทำให้ผู้บริโภคจดจำตัวตนของผู้ผลิตสินค้าได้ดีขึ้น และมีความต้องการในการซื้อสินค้ามากขึ้น โดยส่งผลให้ผู้ผลิตสามารถต่อยอดกับผลการออกแบบคอลเลกชันในครั้งนี้ไปสู่การสร้างคอลเลกชันอื่นๆ สร้างรายได้และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าตนเองได้ ทั้งนี้ผู้ผลิตจำเป็นต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ตามกระบวนการในการออกแบบคอลเลกชัน เพื่อพัฒนาตามความต้องการใหม่ ๆ ของผู้บริโภค และการเปลี่ยนแปลงของตลาดอยู่เสมอ และกระบวนการในการออกแบบครั้งนี้ยังสามารถเป็นความรู้และแนวทางให้ผู้ประกอบการรุ่นใหม่มีกระบวนการและวิธีการสร้างสรรค์รูปแบบผลิตภัณฑ์และคอลเลกชันผ้าบาติกของตนเองได้

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

Buraphachettana, C.(2012). “kān’ōkbāep sing thoḥ lānna rūamsamai samrap mūāng Thai”[Textile design Lanna contemporary for Thailand] Doctor of Philosophy (Ph.D.) Chulalongkorn University

ใจภักดิ์ บุรพเจตนา. 2555. การออกแบบสิ่งทอล้านนาร่วมสมัยสำหรับเมืองไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Cheupoung, T. (2017). inspired by fashion diaries. Published by Taechit Cheupoung.

เตชิต เฉยพ่วง. 2560 inspired by fashion diaries. จัดพิมพ์โดย เตชิต เฉยพ่วง.

FASHION PRODUCT & BRAND CREATION. Department of International Trade Promotion, Ministry of Commerce, Thailand

FASHION PRODUCT & BRAND CREATION. กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. มุลนิธิพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทยและศูนย์พัฒนาผลิตภัณฑ์แฟชั่น

Jaroenyngwattana, N. (2012). kān khonhā lāe thāithoḥ rāeng bandān chāi nai ngān ‘ōk bāep [IN SEARCH OF INSPIRATION AND HOW TO CONVEY TO FASHION DESIGN]. Institute of culture and arts journal. Srinakharinwirot University.

ณัฐสุภา เจริญยิ่งวัฒนา. 2555. การค้นหาและถ่ายทอดแรงบันดาลใจในงานออกแบบ. วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Mongkolsin, T. (2012). chāptonchonplāi fāechan choḥ [FASHION SHOW EXPOSED] Fashion and textile design department, School of fine and applide arts, Bangkok University.

Institute of culture and arts journal. Srinakharinwirot University.

ธโนทัย มงคลสินธุ์. 2555. จัปตันชนปลายแฟชั่นโชว์ ภาควิชาการออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Rotchanaaudomsat, N. (1993). kāntham phā bātik [Making Batik] Bangkok:Publishing Odeon store.

นันทา โรจนอดุมศาสตร์. 2536. การทำผ้าบาติก. กรุงเทพฯ:โอเดียนสโตร์.

Wangyen, J.(2013). sunthariyasāt mummōng khwāmkhit nak ‘ōk bāep fāechan lāe sing thoḥ [Aesthetics point of view,idea Fashion and Textile Designers] Journal of Social Communication Innovation Faculty of Arts Srinakharinwirot University

จรัสพิมพ์ วังเย็น 2556. สุนทรียศาสตร์ (aesthetics) มุมมองความคิดนักออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาษาต่างประเทศ

Evelyn I. Brannon, (2010). Fashion Forecasting, 3rd Edition. Fairchild Books. New York,

Sandra Burke, (2011). Fashion Designer: Concept to Collection. Burke Publishing,